

«АККРЕДИТТЕУ ЖӘНЕ РЕЙТИНГТІҢ
ТӘУЕЛСІЗ АГЕНТТІГІ» КЕМ

НУ «НЕЗАВИСИМОЕ АГЕНТСТВО
АККРЕДИТАЦИИ И РЕЙТИНГА»

INDEPENDENT AGENCY FOR
ACCREDITATION AND RATING

ЕСЕП

Білім беру бағдарламаларының мамандандырылған аккредиттеу стандарттарының талаптарына сәйкестігін бағалау бойынша сыртқы сараптама комиссиясының жұмыс нәтижелері туралы

1502000 Агрономия
1511000 Жергеорналастыру
1510000 Ауылшаруашылығын механикаландыру
1504000 Фермер шаруашылығы

Шағалалы 2018

АККРЕДИТТЕУ ЖӘНЕ РЕЙТИНГ ТӘУЕЛСІЗ АГЕНТТІГІ
Сыртқы сараптама комиссиясы

*АРТА Аккредиттеу
кеңесіне жолданады*

Независимое агентство
аккредитации и рейтинга

ЕСЕП

Білім беру бағдарламаларының мамандандырылған аккредиттеу стандарттарының талаптарына сәйкестігін бағалау бойынша сыртқы сараптама комиссиясының жұмыс нәтижелері туралы

1502000 Агрономия
1511000 Жергеорналастыру
1510000 Ауылшаруашылығын механикаландыру
1504000 Фермер шаруашылығы

Шағалалы , 2018 ж

(I) КІРІСПЕ

Аккредиттеу және рейтингтің тәуелсіз агенттігінің 25.09. 2018 жылғы бұйрығына сәйкес Ақмола облысының білім басқармасының жанындағы «Шағалалы ауылы, Жоғары агротехникалық колледжінде» МКҚК сырттай сараптау комиссиясы 2018 жылдың 2-4 қазан аралығында АРТА мамандандырылған аккредиттеу стандартына колледж қызметі және білім беру бағдарламаларының сәйкестігін бағалау жұмысы жүргізілді.

Колледж қызметінің АРТА стандарттау критерилеріне сәйкестігінің бағасы Сыртқы сараптау комиссиясы (одан әрі ССК) есебінде жазылған, Ақмола облысының білім басқармасының жанындағы «Шағалалы ауылы, Жоғары агротехникалық колледжі» МКҚК қызмет профелінің параметрлері бойынша және колледж қызметін одан әрі жетілдіру жөнінде ССК ұсыныстары бар.

ССК құрамы:

- 1. Комиссия төрағасы** – Уалханов Байжан Нурбаевич, «Кәсіпқор» Холдингінің тренері, т.ғ.к., доцент;
- 2. Шетел сарапшысы** – Овчаренко Ольга Григорьевна, «Ресей Федерациясы Президентінің жанындағы мемлекеттік қызмет және халық шаруашылығы Ресей Академиясының» Омбы филиалының әдістемелік және оқу ісі жөніндегі филиал директорының орынбасары» (Ресей Федерациясы, Омбы қаласы);
- 3. Сарапшы** – Исаханова Нургуль Газизовна, «Жаяу Мұса атындағы Ақсу колледжінің» МКҚК оқу ісі жөніндегі басшының орынбасары. (Ақсу қ.)
- 4. Сарапшы** – Кошанова Айман Дулатовна, Қазақ Ұлттық Аграрлық Университетінің жанындағы Аграрлық колледждің ғылыми-әдістемелік жұмысы жөнінендегі директордың орынбасары (Алматы қ.)
- 5. Сарапшы** - Черемисин Анатолий Валерьевич, «Солтүстік Қазақстан кәсіби-педогогикалық колледжі» МКҚК техникалық бөлім меңгерушісі. (Петропавл қ.)
- 6. Сарапшы** – Тотин Айтмағамбет Койшыбаевич, «Әулікөл ауылшаруашылық колледжі» МКҚК «Фермер шаруашылығы» бөлімінің меңгерушісі (Қостанай обл.)
- 7. Сарапшы** - Белекбаева Лаура Кадырхановна, «Қазақмыс» корпорациясы политехникалық колледжінің арнайы пәндер оқытушысы (Балқаш қ.).
- 8. Сарапшы** - Тусупов Ержан Бейсенович, «Политехникалық колледж» МКҚК арнайы пәндер оқытушысы (Астана қ.)
- 9. Сарапшы** - Аверина Ильмира Гаптулхановна, «Машина құрастыру колледжі» КМУ арнайы пәндер оқытушысы (Петропавл қ.)
- 10. Агенттік бақылаушысы** – Бекенова Динара Каирбековна, АРТА ТжКО мекемелерін аккредиттеу бойынша жоба жетекшісі (Астана қ.);
- 11. Жұмыс беруші** – Дюсилекова Галия Куанышевна, «Кеңесары - Астық» ЖШС өндірістік-техникалық зертхана меңгерушісі (Ақмола облысы);
- 12. Студент** - Пятигорный Александр Иванович, «Құрылыс-техникалық колледжі» МКҚК 2-ші курс студенті (Көкшетау қ.).

(I) БІЛІМ БЕРУ МЕКЕМЕСІ

Ведомства қарауында: Ақмола облысының білім басқармасы.

Иелік формасы: мемлекеттік қонақшылық қазыналық кәсіпорны.

Лицензия № **KZ54LAA00011548**, берілу мерзімі 19 қыркүйек 2013 жыл, Қазақстан Республикасының білім және ғылым Министірінің ғылым және білім саласындағы бақылау Комитетінің Ақмола облысының білім саласын бақылау бойынша Департаменті» ММ білім беру қызметі үшін берген. Колледждің заңды мекен-жайы: 021231, Ақмола облысы, Зеренді ауданы, Шағалалы ауылы, Школьный ықшам ауданы, тел (факс) 87163224147, электронды почта адресі: Agrobiznessa@rambler.ru, веб-сайт: <http://pt0002.zerenda.akmoedu.kz>

2013 жылғы 19 қыркүйекте шығарылған KZ54LAA00011548 мемлекеттік лицензиялық нөміріне және оның қосымшаларына сәйкес.

Мамандар күндізгі және сырттай оқу түрінде оқиды, оқыту тілі - қазақ, орыс.

2017-2018 оқу жылының 1 қыркүйегінде колледждің жалпы контингенті 721 адам, мемлекеттік тапсырыс бойынша 572 оқушы, ақылы негізде 149 студент .

Колледж әлеуетті жұмыс берушілермен ынтымақтастықты дамыту үшін белсенді жұмыс жасайды.

Екіжақты ынтымақтастық туралы келісімге қол қойылды:

- «Неміс Аграрлық Орталығымен» келісімшартқа сәйкес, кәсіпорын ауыл шаруашылығы мамандықтары үшін инновациялық технологияларды пайдалана отырып, педагогикалық кадрларды дайындық деңгейін жоғарылатуды қамтамасыз етеді;

- «AgrimerAstyk» ЖШС-мен жасалған меморандум тәжірибе ұйымдастыру мәселелерін шешуге ғана емес, сонымен қатар «Элеватор, ұн, жарма және құрама жем өндірісі» мамандықтары бойынша бакалаврларды даярлауға мүмкіндік береді.

Барлығы 38 стратегиялық серіктестік туралы келісімшарт жасалды.

Өндірістік және технологиялық тәжірибені ұйымдастырған кезде, колледж кәсіпорындармен, қалалар мен облыстардың ұйымдарымен келісімдер жасайды. Осылайша, «Агрономия» мамандығының студенттері ЖШС жолдама алады, облыстың агроқұрылымдарына, «Элеватор, ұн, жарма және құрама жем өндірісі» мамандық студенттері - «Agrimer -Astyk» ЖШС, «Ақмола - Бидай» ЖШС, «Зеренді ХПП» ЖШС, «Көкшетау ХПП» ЖШС, «Көкшетау Мель Инвест» ЖШС; «Тамақтануды ұйымдастыру» мамандықтарының студенттері – «Зерен -Нұр» демалу орталығы» ЖШС, « AuroraGarden» ЖШС, ЖК « Аубакиров С.Г.», ЖК «Трубицына И.Л.», ЖК «Кадралин О.Д.» және т.б. «Электрмен жабдықтау (сала бойынша)» мамандығының студенттері - «Көкшетау-Энерго» ЖШС филиалдары, «Эль-Нур-Сервис» ЖШС, «Жерге орналастыру» мамандығының студенттері - «Ақмола облысының азаматтарына арналған мемлекеттік корпорацияның» жер бөлімшелерінде облыстың аудандарымен, «Қаржы (салалар бойынша)» мамандығының студенттері - ЖШС-де және облыстың қаржы мекемелеріне.

Білім беру үрдісін қалыптастыратын материалды-техникалық база, Ақмола облысының білім басқармасының жанындағы «Шағалалы ауылы, Жоғары агротехникалық колледжі» МКҚК жекеменшігі болып табылады. Оның құрамына: екі оқу корпусы, кітапхана, 30 орындық оқу залы, медициналық пункт, спорттық-сауықтыру залы, екі жатақхана, оқу автоматтық полигоны, ауданы 1068,1 гектарды қамтитын жер кіреді. Спорт стадионы, жасанды шөпті шағын волейбол алаңы, 120 орынға арналған асхана, 240 орындық акт залы бар. 44 кабинетте 7 мультимедиялық проекторлар және 6 интерактивті тақталар, 50 компьютер орнатылған. Электрлік және газды дәнекерлеушілер мен электриктерді дайындау бойынша практикалық сабақтарға арналған мобильді оқу орталығы бар.

Оқу ғимараттары, жатақханалары, асханада, колледждің іргелес аумағында студенттердің қауіпсіздігі үшін 52 бейнебақылау камерасынан тұратын бейнебақылау жүйесі орнатылды.

Мекемеде төрт бөлім жұмыс атқаруда: күндізгі (агротехникалық, электрлендіру және жерге орналастыру, сервистік және техникалық) және сырттай оқу.

Кесте 1 Мамандықтар бойынша білім беру қызметі

Мамандықтардың шифрі және атауы	Біліктілік шифрі және атауы	Оқу мерзімі
1502000 Агрономия	150203 Агроном	3 жыл 6 ай., 2 жыл 6 ай.
	150204 3 Өсімдік қорғау агрономы	3 жыл 6 ай., 2 жыл 6 ай.
1511000 Жерге орналастыру	151103 3 Техник	3 жыл 6 ай., 2 жыл 6 ай.
1510000 Ауыл шаруашылығын механикаландыру	151004 3 Техник-механик	3 жыл 6 ай., 2 жыл 6 ай.
1504000 Фермер шаруашылығы (салалар бойынша)	150401 2 Бухгалтер	2 жыл 10 ай.
	150403 жеміс-көкөніс өсірудің маманы	1 жыл 10 ай. 2 жыл 10 ай.
	150404 2 аспазшы	1 жыл 10 ай., 2 жыл 10 ай.
	150406 2 ауылшаруашылық өндірісінің тракторист - машинист	2 жыл 10 ай.
	150407 2 ауылшаруашылық көліктерун жөндеуші	2 жыл 10 ай.
	150408 2 көлік жүргізушісі	2 жыл 10 ай.

(II) ССК сапарын сипаттау

ССК жұмысы «Шағалалы ауылы, Жоғары агротехникалық колледжі» МКҚК білім беру бағдарламаларын мамандандырылған акредиттеу сарапшы комиссиясының талаптарының Бағдарламасы ескеріле отырып 2018 жылдың 2-4 қазан аралығында өткізілді.

ССК колледждегі жұмысын үйлестіру мақсатында комиссия мүшелері арасында міндеттерді бөлу үшін жиналыс өткізілді, тексеріс кестесі анықталды, белгіленген уақыт кезеңі сақталып, сараптама әдістерін таңдау туралы келісім жасалды.

Сапардың белгіленген бағдарламасына сәйкес ССК мақсатты топтарымен кездесуі өткізілді. «Шағалалы ауылы, Жоғары агротехникалық колледжі» МКҚК ұжымының тарапынан сапар бағдарламасындағы барлық тұлғалардың болуы қамтамасыз етілді.

Колледждің білім беру бағдарламалары мен бүкіл инфрақұрылымының сапасы туралы объективті ақпарат алу үшін, өзін-өзі бағалау туралы есептердің мазмұнын түсіндіру үшін колледж директоры, ОІ, ТІ, ОТІ, ОӘІ, ӘШБ, бөлім басшылары, бас бухгалтер, кадр бөлімінің меңгерушісі, әдіскер, психолог, медицина қызметкері, әлеуметтік педагог, Орталық комитет төрағалары, кітапхана меңгерушісі, оқытушылар, өндірістік оқыту шеберлері, студенттер, түлектер, әлеуметтік серіктестер және студенттердің ата-аналарымен кездесулер ұйымдастырылды. 1 кластер бойынша жиналысқа барлығы 71 адам қатысты.

Колледжде мамандарды даярлау үшін қазіргі кезде жұмыс берушілердің талаптарына сәйкес және типтік оқу жоспарларына сәйкес сабақтар өткізуге мүмкіндік беретін заманауи лицензиялау талаптарына сәйкес келетін материалдық-техникалық база бар. Колледжде екі оқу және бір зертханалық ғимарат бар, онда 48 оқу кабинеті, 25 жалпы білім беру пәні, 16 жалпы кәсіби және арнайы пәндер, 7 шеберхана, 10 зертхана, сынақ алаңы бар. Оқу үдерісі 62 компьютерді пайдаланады, оның ішінде 50 компьютер

Интернет желісіне екі жергілікті желі арқылы қосылған, орташа жылдамдығы - 8 Мбит / с. Студенттер мен мұғалімдер үшін Wi-Fi сымсыз технологиясы және жергілікті желі арқылы Интернет желісіне қатынау қамтамасыз етілді. Интерактивті жабдықтардың 6 жиынтығы, 5 мультимедиялық проектор, авто тренажерлар бар. Спортпен шұғылдану үшін стандартты тренажер залы, жаттығу залы, стадион бар. Колледжде 120 орынға арналған асхана, 33890 кітап қорымен кітапхана бар (соның ішінде 266380 оқу әдебиеті, мемлекеттік тілде 6,551 көшірме), 351 орындық жедел жәрдем және 2 жатақхана бар.

Тәжірибе алаңы мен әлеуметтік серіктестерге барды:

«AgrimerAstyk» ЖШС, 41 элеватордан, 2 студент тәжірибеден өтуде. Аман Манарбек өзін тек жақсы жағынан көрсетті, оны өндіріс менеджері Чконя Светлана Шотовна растады.

«Ақмола-Бидай» ЖШС, 41 элеватор тобының 4 курс студенті Нұрманова Әйгерім, 03.09. - 03.11.18 күндері технологиялық және диплом алдындағы тәжірибеде. Студентпен сөйлескен кезде практикаға қажетті барлық жұмыстарды орындағаны анықталды. Диплом алғаннан кейін бұл студент жұмысқа шақырылады.

«Неміс Аграрлық Орталығының» егістігінде 21-ші АЗР тобының 2 курс студенттері тәжірибеден өтті. Тәжірибенің жетекшісі - Өмірзақ Ринат. Олар міндеттерін орындай отырып, жұмыстарын көрсете алды. Өндіріс жетекшісі: шаруашылықтың агрономы Каппаров Арман осы колледждің түлегі.

Көкшетау қаласындағы ОПХ ЖШС-да 41 агроном тобынан -6 адам және 41 элеватор тобынан - 3 адам тәжірибеден өтті. Жетекшісі - Сагимбеков А., Өндіріс жетекшісі - Кусаинова М.Е.

«Алтынтау-Көкшетау» АҚ колледждің механика, дәнекерлеушілер және электрик мамандық студенттері әлеуметтік серіктестік туралы келісімдер негізінде практикалық тәжірибеден өтуде. Барлық тәжірибеден өту жерлерінде өндіріс нормалары сақталып, жетекшілер мен тәжірибе жетекшілері тағайындалады. Тәжірибе уақытында студенттер жалақының 30-дан 60% -на дейін төленеді. Тәжірибе базасына барған кезде осы кәсіпорындардың түрлі лауазымдарында жұмыс істейтін колледж түлектерімен кездесу ұйымдастырылды.

ССК жұмысы үшін барлық жағдайлар жасалды, барлық қажетті ақпаратқа қол жетімділік ұйымдастырылды. Сапар барысында жоспарланған іс-шаралар АРТА-ның ССК мүшелеріне колледждің өзін-өзі бағалау туралы есептерінде келтірілген деректердің сәйкестігін тәуелсіз бағалауды жүргізуге мүмкіндік берді.

Жоспарланған бағдарлама шеңберінде сараптама қорытындысы бойынша ССК әзірлеген колледждің қызметін жетілдіру бойынша ұсыныстар колледж басшылығымен кездесуде ұсынылды.

(III) МЫҚТЫ ЖАҚТАР/ӘРБІР СТАНДАРТ БОЙЫНША ҮЗДІК ТӘЖІРИБЕ

Стандарт «Білім беру бағдарламасын басқару»

- ТЖКБ-ны ұйымдастыру ББ-ны дамыту жоспарын әзірлеуді, оның мемлекеттің, мүдделі тараптардың және студенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

- ТЖКБ ұйымы ББ даму жоспарының бар ресурстарға, еңбек нарығының қажеттіліктеріне және Қазақстан Республикасының білім беру саясатына сәйкестігін қамтамасыз етеді.

- ББ басшылығы білім беру бағдарламаларын басқару жүйесінің ашықтығын куәландырады.

- ББ басшылығы оқытушылар мен ата-аналар, педогогикалық ұжымның ашықтығы пен қол жетімділігін көрсетеді.

Стандарт «Білім беру бағдарламасының ерекшелігі»

- ТЖКО ұйымдастырушылар білім, дағдылар және кәсіби құзыреттілігі бар түлектің дамыған үлгісін көрсетеді.

- пәннің тізімі мен мазмұны студенттер үшін қолжетімді, пәндер оқытылатын саладағы мәселелер мен мәселелерді жан-жақты баяндайды.

Стандарт «Педагогикалық ұжым және оқытудың тиімділігі»

- Педагогикалық ұжымның қоғамдық өмірге белсене қатысуы;
- колледж жас оқытушылардың бейімделуі және оларды қолдау үшін мақсатты іс-әрекеттерді қарастырады;

Стандарт «Білім алушы»

- басшылық студенттер контингентін қалыптастыру және оның рәсімдерінің ашықтығы туралы саясатты көрсетті;
- студенттердің пікір алмасу және пікір айту мүмкіндігі бар;
- студенттердің контингенті қалыптастыру және оның рәсімдерінің ашықтығы;
- кері байланыс жүйесімен жұмыс істеу, соның ішінде түлектерді жұмыспен қамту және байланыспен қамтамасыз етуде басшылықтың қатысуы;

Стандарт «Білім беру бағдарламаларын орындауда қолданылатын ресурстар»

- санитарлық-эпидемиологиялық нормалар мен талаптарға жауап беретін оқу орындарының болуы
- ББ-ны игеру және жұмыс берушінің талаптарын қанағаттандыру үшін оқу жабдықтары мен бағдарламалық қамтамасыз етулер қол жетімді;
- тәжірибелік сабақтарға арналған шеберханаларды қолдану және мамандандыру саласындағы нақты практикалық мәселелерді шешу.

Стандарт «Жеке мамандықтар шеңберіндегі стандарт»

- Мамандандыру саласындағы кәсіпорындарға экскурсиялар жүргізу (өнеркәсіптік кәсіпорындар, шеберханалар, зертханалар)
- практикалық сабақтарға арналған шеберханаларды қолдану, мамандандырылған саладағы кәсіпорындарға қатысты практикалық мәселелерді шешу.

(IV) САПАНЫ ЖАҚСARTУ БОЙЫНША ҰСЫНЫСТАРҒА ШОЛУ

Стандарт «Білім беру бағдарламасын басқару»

ББ-ны дамыту жоспарын қалыптасу механизмін анықтау және оны тұрақты түрде қайта қарау және оның орындалуын бақылау мониторингі. Мерзімді рецензиялау ретін бекіту. Мониторинг және басқару жобасының сапасын жақсарту.

Стандарт «Білім беру бағдарламасының ерекшелігі»

оқушылардың жетістіктерін бақылау және ақпараттың ашықтығын қамтамасыз ету жүйесін әзірлеу;

мемлекеттік тілде оқу-әдістемелік әдебиеттердің, оның ішінде арнайы пәндер бойынша өздерінің әзірлемелері арқылы арттыру жұмыстарын жалғастыру.

Стандарт «Педагогикалық ұжым және оқыту тиімділігі»

Біліктілікті арттыру курстарының тақырыптарын кеңейту: арнайы пәндер оқытушысы – пәндер бойынша, өндірістік оқыту шеберлері – педагогика бойынша.

Тәжірибешілерді шақыруды жалғастыру.

Стандарт «Білім алушы»

дарынды студенттерге арналған қолдау көрсету бағдарламаларының бағытын кеңейту;

Студенттерді оқытудың бастапқы кезеңінде таңдалған мамандықтар бойынша

өндірістегі жұмыс жағдайымен танысуды қамтамасыз ету, мысалы, бірінші курс басында оқу үрдісінде мамандандыру саласындағы студенттерді кәсіби сертификаттау мүмкіндігін табу.

Стандарт «Білім беру бағдарламаларын орындау кезінде қолданылатын ресурстар»

- аккредиттелген мамандықтар бойынша кітапхана қорын мемлекеттік тілдегі оқу әдебиеттерімен толықтыру;

Стандарт «Жеке мамандықтар шеңберіндегі стандарт»

Мамандандыру бойынша кәсіпорындарда жеке сабақтар өткізу.

БІЛІМ БЕРУДІ ҰЙЫМДАСТЫРУДЫ ДАМУ БОЙЫНША ҰСЫНЫСТАРҒА ШОЛУ

Комиссия ұсынады:

білім беру бағдарламаларын ішкі бағалау және сараптау механизмдерінің сапасын жақсарту, сондай-ақ оларды жетілдіру үшін кері байланыс;

оқу құжаттарын жобалауға жауапты адамдар тарапынан бақылауды күшейту.

- Біліктілікті арттыру курстарының тақырыптарын кеңейту: арнайы пәндер оқытушысы – пәндер бойынша, өндірістік оқыту шеберлері – педагогика бойынша.

тәжірибелі мамандарды тартуды жалғастыру және олар білім беру бағдарламаларының сапасын жақсарту үшін оқылатын арнайы пәндердің үлесін анықтау.

АРТА

ӨЗІН-ӨЗІ БАҒАЛАУ ЖӨНІНДЕГІ КОМИССИЯНЫҢ ҚОРЫТЫНДЫСЫ

№ p/c	Бағалау өлшемдері	Білім ұйымының ұстанымы			
		Күшті	Қанағаттанарлық	Жақсартуды қажет етеді	Қанағаттанарлықсыз
Стандарт «Білім беру бағдарламасын басқару»					
1	ТжКБ ұйымы ББ дамыту жоспарын әзірлеуін, оның мүдделі тұлғалар, білім алушылар мен мемлекеттің қажеттілігін қанағаттандыруға бағытталғанын көрсетеді	+			
2	ТжКБ ұйымы ББ даму жоспарының қолда бар ресурстарға, еңбек нарығының қажеттілігіне және ҚР білім беру саясатына адекваттығын қамтамасыз етуі қажет	+			
3	ТжКБ ұйымы ББ даму жоспарын қалыптастыруға мүдделі топтардың өкілдерін, соның ішінде білім алушыларды, педагогикалық ұжымды және жұмыс берушілерді тартуы қажет		+		
4	ТжКБ ұйымы ББ даму жоспарын қалыптастыру үдерістерінің айқындығын көрсетеді. ТжКБ ұйымы мүдделі тұлғалардың ББ даму жоспарының мазмұны және оны қалыптастыру үдерістері жөнінде хабардар болуын қамтамасыз етеді		+		
5	ТжКБ ұйымы ББ даму жоспарын қалыптастыру мен тұрақты түрде қайта қараудың және оны іске асырудағы мониторинг жүйесінің тетіктерін анықтауы тиіс			+	
6	ТжКБ ұйымы ББ-ны жүзеге асыру туралы ақпаратты жүйелі түрде жинақтайды және талдайды, барлық бағыттар бойынша өзін-өзі бағалау жүргізеді, ББ даму жоспарын құрастырып, қайта қарастырады		+		
7	ББ даму жоспары барлық мүдделі жақтар өкілдерінің қатысуымен ашық талқылаудан өтіп, берілген ұсыныстар мен түзетулер негізінде ТжКБ ұйымының өкілетті алқалы органы жобаға өзгертулер енгізеді		+		
8	ТжКБ ұйымы ББ қаржыландыру жүйесінің орнықтылық, тиімділік, нәтижелілік, басымдылық, ашықтық, жауапкершілік, өкілеттікті табыстау, шектеу және дербестік қағидаларының іске асыру дәрежесін көрсетеді		+		
9	ББ-ны басқару:				

9.1	үдеріс арқылы қызметті (іс-әрекетті) басқаруды		+		
9.2	жоспарлау, дамыту және үнемі жақсарту тетіктерін		+		
9.3	мониторингті, соның ішінде жоспарларды жүзеге асыру мен қызмет ету динамикасын анықтауға мүмкіндік беретін есеп беру үдерістерін құру		+		
9.4	өзгерістердің тиімділігін талдауды		+		
9.5	бөлімшелер қызметінің нәтижелігі мен тиімділігін және олардың өзара қарым-қатынастарын бағалауды қамтуы тиіс		+		
10	ТжКБ ұйымында білім беру бағдарламасының іске асыру регламентін белгілейтін барлық негізгі бизнес-үдерістер құжаттандырылуы қажет		+		
11	ТжКБ ұйымы бизнес-үдерістердегі жауаптыларды нақты анықтағанын, ББ іске асыру барысында қатысатын қызметкерлердің лауазымдық міндеттерін бір мағыналы түрде бөлгенін, алқалы органдар қызметін ажыратқанын көрсетуі тиіс		+		
12	ТжКБ ұйымы осы үдерістің регламентін белгілейтін құжаттар мен білім беру бағдарламалардың мониторингін және мезгілдік пікір беруін (қайта қарау) бекіту тәртібін көрсетуі керек				+
13	ТжКБ ұйымы білім алушыларға, қызметкерлерге, мүдделі тұлғаларға бағытталған хабарландыру мен кері байланыс жүйесінің болуын және тиімді қызмет етуін қамтамасыз етуі тиіс		+		
14	ББ басшылығы ББ-ның сапасын қамтамасыз ету жүйесінің табысты қызмет етуін көрсетуі керек, оның ішіне жобалау, басқару және мониторинг, олардың жақсаруы, фактілер негізінде шешімдерді қабылдау кіреді				+
15	ББ басшылығы білім беру бағдарламасын басқару жүйесінің ашықтығын дәлелдеп көрсетуі міндетті	+			
16	ТжКБ ұйымы ББ басқару үдерістерінде статистиканы жинақтау және талдау жүйесінің бар болуын және қарқынды қолдануын дәлелдеп көрсетуі міндетті		+		
17	ББ басшылығы оқытушылардың, қызметкерлердің, білім алушылардың қажеттіліктерін қанағаттандыру деңгейін өлшеуді қамтамасыз етіп, өлшем үдерістері аясында табылған кемшіліктерді жойғанын көрсетуі міндетті		+		
18	ББ басшылығы білім алушыларға, оқытушыларға, ата-аналарға қолжетімдігі мен ашықтығын дәлелдеп көрсетуі міндетті	+			
ҚОРЫТЫНДЫ		4	15	3	
Стандарт «Білім беру бағдарламасының ерекшелігі»					
Бағалау өлшемдері: ББ мазмұны					
19	ТжКБ ұйымы білімді, икемділікті, дағдыларды, базалық және кәсіптік құзыреттілігін, жеке сапаларды қосатын білім беру бағдарламасы түлектерінің әзірленген үлгілерінің (моделдерінің) бар болуын көрсетуі керек	+			

20	ТжКБ ұйымы білім беру бағдарламасын әзірлеуде және олардың сапасын қамтамасыз етуінде педагогикалық ұжым мен жұмыс берушілердің қатысуын дәлелдеуге міндетті		+		
21	ТжКБ ұйымы оқу пәндерінің өзара байланыс қисынын, көлемін және мазмұнын анықтауы, сондай-ақ, түлектердің базалық және кәсіптік құзіреттілігінің қалыптасуына пәндер мен кәсіби тәжірибенің ықпалын көрсетуі міндетті		+		
22	ББ басшылығы оқу пәндерінің мазмұнында кәсіби контекстің бар болуын көрсетуі керек		+		
23	ББ басшылығы теориялық және тәжірибелік-бағытталған пәндердің арасындағы тиімді тепе-теңдіктің бар болуын көрсетуі керек		+		
24	Пәндердің тізімі мен мазмұны білім алушыларға қолжетімді болуы тиіс. Пәндер оқытылып жатқан саладағы әлемдік күн тәртібіндегі барлық сұрақтарға, мәселелерге толық жауап беруі керек	+			
25	Оқу бағдарламасының құрылымында білім алушылардың өзіндік ерекшеліктеріне қарай базалық және кәсіптік құзіреттілігінің дамуына мүмкіндік тудыратын түрлі қызметтердің мазмұндары ескерілу керек		+		
26	Жұмыс берушілердің мүдделерін ескере отырып, оқу бағдарламаларын жаңарту маңызды фактор болып табылады		+		
Бағалау өлшемдері: ББ дараландыру					
27	ББ басшылығы оқу тіліне қарамай, білім алушыларға тең мүмкіндіктерді қамтамасыз етуі қажет		+		
28	ББ басшылығы білім беру үдерісінің мәселелеріне қатысты білім алушыларға кеңес беру және жекелеген көмек көрсету жүйесінің бар болуын және тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз етуі қажет		+		
29	Басшылық ББ тиімді меңгеруге жағдай жасайды		+		
30	ББ басшылығы ББ-ны іске асыру барысында білім алушылардың артықшылықтарын, жеке ерекшеліктерін, қажеттіктері мен мәдени тәжірибесін қолдануын көрсетуі керек		+		
31	ББ басшылығы ББ-ны іске асыру барысында білім алушыларға жекелеген қолдау беретінін көрсетуі керек	+			
32	ББ басшылығы білім алушылардың жетістіктерін мониторингтен өткізу жүйесінің болуын дәлелдеуі тиіс		+		
Бағалау өлшемдері: білім алушылардың нәтижелерін бағалау					
33	ББ басшылығы білім алушылардың пәнді оқу барысында ие болған білімін, дағдылары мен қасиеттерін объективті, нақты, толық бағалау тетігінің бар болуын және тиімді қызмет жасауын қамтамасыз етуі қажет		+		
34	ББ басшылығы білім деңгейін бағалаудың және білім алушылардың базалық және кәсіптік құзіреттілігінің қалыптасу дәрежесінің әділдігін, олардың бағалау тетіктері мен құралдарының баламалығын және ашықтығын қамтамасыз етуі қажет		+		

35	ББ басшылығы білім алушылардың білім деңгейін бағалау рәсімдерінің жоспарланған оқу нәтижелеріне және бағдарламаның мақсаттарына сәйкестігін қамтамасыз етуі тиіс		+		
36	ББ басшылығы оқу пәндерін зерттеу мен курс бойынша оқытудың басында білім алушылардың білімін, дағдыларын диагностикадан өткізуі тиіс		+		
37	Оқыту нәтижелерін бағалау өлшемдері мен үдерісі ашық болуы керек	+			
38	ББ басшылығы білім алушыларда келесі білім беру деңгейлерінде оқуларын жалғастыру үшін қажет дағдыларды қалыптастыруды қамтамасыз етуі тиіс		+		

Бағалау өлшемдері: оқу әдістемесі

39	ББ басшылығы жүйелі дамытуды, оқытудың белсенді әдістері мен сабақ берудің инновациялық әдістерін енгізуі мен тиімділігін қамтамасыз етуі керек		+		
40	ББ-ны іске асыру барысында білім алушының өзіндік жұмысына мониторинг жүргізілуі тиіс		+		
41	ББ басшылығы білім алушыларға мамандық/біліктілік бойынша тәжірибеден өту мүмкіндігін қамтамасыз етіп, тәжірибеден өту орындарына және жұмыс берушілерге қатысты білім алушылар мен кәсіпорын басшыларының қанағаттанушылық мониторингін өткізуі		+		
42	ББ басшылығы білім беру үдерісіне оқытушылардың тәжірибелік жетістіктерінің нәтижелерін енгізуді қамтамасыз етуі керек		+		

ҚОРЫТЫНДЫ

4 20 0

Стандарт «Педагогикалық ұжым және оқытудың тиімділігі»

43	ББ басшылығы білім беру бағдарламасын жүзеге асыру мақсатында іскерлерді тартып, олармен оқылатын пәндердің үлесін анықтау керек		+		
44	ББ басшылығы білім беру үдерісінде инновацияларды үнемі қолданылуын педагогикалық ұжымға ынталандыруы тиіс		+		
45	ББ басшылығы педагогикалық ұжымның кадрлық әлеуетінің білім беру бағдарламасының стратегиясы мен ерекшелігіне сәйкестігін көрсетуі керек		+		
46	ББ басшылығы педагогикалық ұжым туралы мәліметтердің қоғам үшін қолжетімдігін көрсетуі керек		+		
47	ББ басшылығы педагогикалық ұжым қызметінің мониторингін, педагогтар құзыреттілігін жүйелі түрде бағалауды, сабақ беру сапасын кешенді бағалауды қамтамасыз етуі керек		+		
48	Педагогтардың жұмыс жүктемесі әр түрлі қызмет түрлерін қамтуы тиіс. ББ басшылығы жоспарланған жүктеменің барлық түрлерінің педагогтармен орындалуының дәлелін көрсетуі керек		+		
49	ББ басшылығы жас педагогтарды дамытуы бойынша мақсатты әрекеттерді қамтамасыз етуі керек	+			

50	ББ басшылығы педагогтар мен қызметкерлердің кәсіптік және жеке дамытуды ынталандыру тетіктерін көрсетуі керек		+		
51	ББ басшылығы педагогикалық ұжым қанағаттанушылығының мониторингін қамтамасыз етуі керек		+		
52	ББ басшылығы педагогикалық ұжымның АТ-құзыреттілігін, инновациялық әдістер мен оқу формаларының қолдануын көрсетуі керек		+		
53	Педагогикалық ұжымның қоғам өміріне қатысуы маңызды фактор болып табылады	+			
ҚОРЫТЫНДЫ		2	9	0	
Стандарт «Білім алушылар»					
54	ББ басшылығы білім беру бағдарламасының білім алушылар контингентін қалыптастыру саясатын және оның рәсімдерінің айқындығын көрсетуі керек	+			
55	ББ басшылығы оқу нәтижелеріне сүйене отырып білім алушылардың негізгі рөлдерін (кәсіптік, әлеуметтік) жақсы ұғынуын көрсетуі керек		+		
56	Оқыту үдерісі кезіндегі білім алушылардың өз саласында кәсіби мамандану (сертификация) мүмкіндігінің болуы маңызды фактор болып табылады			+	
57	Дарынды білім алушыларды қолдайтын бағдарламалардың бар болуы маңызды фактор болып табылады		+		
58	ББ басшылығы түлектерді жұмысқа орналастыруға және түлектермен байланыста болуға барынша күш салуы керек		+		
59	Түлектердің кәсіптік қызметі мен жұмысқа орналасуының мониторингі маңызды фактор болып табылады		+		
60	ББ басшылығы білім алушыларды негізгі бағдарламадан тыс (оқудан тыс қызмет) өзін-өзі оқытуға белсенді түрде ынталандыруы керек		+		
61	ББ басшылығы білім алушыларға өз ойларын білдіріп, пікір алмасуы мүмкіндік беруі тиіс	+			
62	ББ басшылығы білім алушылардың жалпы ТжКБ ұйымының қызметімен және жекелеген қызмет түрлерімен қанағаттанушылығын мониторингтен өткізу тетігін жасауы тиіс		+		
63	ББ басшылығы білім алушылардың білімдерін бағалау нәтижелері туралы мәліметтерді жедел ұсынуын қосқандағы кері байланыс жүйесінің жұмыс істеуін көрсетуі керек	+			
ҚОРЫТЫНДЫ		3	6	1	
Стандарт «Білім беру бағдарламасын жүзеге асыруда қолданылатын ресурстар»					
64	ББ басшылығы білім алушылар үшін оқытылатын пәндер бойынша жіктелген, ұйымдастырылған ақпараттың барынша мүмкін мөлшерінің қолжетімдігін, соның ішінде презентация материалдары, дәрістердің конспектісі, міндетті және қосымша әдебиеттерді, практикалық тапсырмаларды және т.б. қамтамасыз етуі қажет		+		

65	Оқу бағдарламаларын меңгеру мақсатында қолданылатын оқу жабдықтары мен бағдарламалық құралдары тиісті салада қолданылатын жабдықтарға ұқсас болып, пайдалану кезіндегі қауіпсіздік талаптарына жауап беруі тиіс		+		
66	ТжКБ ұйымы білім алушылардың базалық және кәсіптік күзiреттiлiгiн қалыптастыратын және жеке қажеттiлiктер мен мүмкiндiктерiн ескеретiн оқу ортасын жасайды		+		
67	ТжКБ ұйымы өндiрiстiк қызметке бiлiм алушыларды тартып, әртүрлi байқауларда педагогикалық ұжым мен бiлiм алушылардың қатысуын қамтамасыз етiп, шеберханаларды дамыту үшiн жағдай жасауы керек		+		
68	ТжКБ ұйымы ББ материалдық-техникалық ресурстар мен ақпараттық қамтамасыз етудi дамытудың динамикасын бағалауы керек		+		
69	ТжКБ ұйымында:				
69.1	бiлiм беру бағдарламасының ерекшелiгiне сәйкес педагогикалық ұжым мен бiлiм алушыларды технологиялық қолдайтын		+		
69.2	академиялық қолжетiмдiк – бiлiм алушылар дербестендiрiлген бiлiм беру ресурстарын қолдана алатын		+		
69.3	академиялық кеңестер – бiлiм алушыларға көмектесетiн дербестендiрiлген бiлiм беру ресурстары бар		+		
69.4	кәсiптiк бағдар – бiлiм алушыларға мансап бағыттарын таңдауда және оларға жету жолында көмек беретiн дербестендiрiлген бiлiм беру ресурстарын қолдана алатын		+		
69.5	санитарлық-эпидемиологиялық ережелер мен талаптарға сәйкестелген заманауи техникалық оқыту құралдармен жабдықталған қажеттi дәрісханалардың саны бар		+		
69.6	компьютер сыныптарының, оқу залдарының, мультимедиялық және лингафон кабинеттерінің қажеттi саны, олардағы отыратын орындардың саны жеткiлiктi болатын	+			
69.7	кiтаптар қоры, соның iшiнде қағаз және электронды тасымалдағыштарда оқу және әдiстемелiк әдебиеттердiң қоры, оқыту тiлдерi аясындағы мерзiмдiк басылымдары бар		+		
69.8	бiлiм беретiн интернет-ресурстарына еркiн кiре алатын оқыту ортасы жасалуы тиiс		+		
70	ББ басшылығы оқыту үдерiсiне ақпараттық технологиялардың енгiзу дәрежесiн анықтап, педагогикалық ұжым мүшелерi оқытудың инновациялық технологияларын, соның iшiнде ақпараттық-коммуникациялық технологиялар негiзiнде, өңдеу және қолдану мониторингiсiн өткiзуi керек		+		
71	ББ басшылығы ББ-ны сипаттайтын ақпараттың веб-ресурста көрiнiс табуын көрсетуi керек	+			
ҚОРЫТЫНДЫ		2	13	0	

«Жекелеген мамандықтар шеңберіндегі стандарттар»					
Білім беру					
72	«Мектепке дейінгі оқыту және тәрбиелеу», «Тәрбие жұмысын ұйымдастыру (деңгей бойынша)», «Бастапқы білім беру» және т.б. сияқты «Білім беру» бағыты бойынша білім беру бағдарламалары келесі талаптарға жауап беруі тиіс:				
72.1	білім беру бағдарламасының басшылығы бағдарлама түлектерінде психология және байланыс саласындағы дағдыларының, тұлға мен мінез-құлықты талдау, шиеленістерді шешу мен алдын алу әдістемесі, білім алушылардың уәждемесі бойынша теориялық білімдерінің болуын көрсетуі тиіс				
72.2	білім беру бағдарламасының басшылығы білім беру саласының талаптарына сәйкес ақпараттық технология саласында, ақпараттық-коммуникациялық технологияларды білім беру ұйымында кеңінен қолдануы бойынша бағдарлама түлектерінің сауаттылығын көрсетуі тиіс				
72.3	білім беру бағдарламасының басшылығы бағдарлама құрамында оқыту үдерісін ұйымдастыруды, оқытудың инновациялық әдістемесі мен оқытуды жоспарлауды, соның ішінде оқытудың интерактивтік әдістерін үйрететін пәндердің болуын көрсетуі тиіс;				
72.4	білім беру бағдарламасының басшылығы білім алушылардың өз бетімен оқуға икемділігінің бар екенін көрсетуі тиіс				
72.5	білім беру бағдарламасының басшылығы қандай мамандықтар (біліктіліктер) мен дағдылар жекелеген мамандықтар шеңберінде нарықта сұранысқа ие екенін, оқытылатын мамандық бойынша шамамен қанша маман нарықта сұранысқа ие екені жөнінде фактілер мен талдауға негізделген айқын түсінігі бар екенін көрсетуі тиіс және оқуды бітіргеннен кейін алғашқы жарты жыл ішінде түлектердің көп бөлігі мамандық (біліктілік) бойынша сәтті жұмысқа орналасу мысалдарын келтіруі тиіс				
Әлеуметтік ғылымдар, қызмет көрсету, экономика, бизнес және құқық					
73	«Құқық қорғау қызметі», «Патент жүргізуші», «Аударма ісі (деңгей бойынша)», «Туризм (деңгей бойынша)», «Тамақтануды ұйымдастыру», «Әлеуметтік жұмыс», «Маркетинг (деңгей бойынша)», «Қаржы (деңгей бойынша)» және т.б. сияқты «Қызмет көрсету, экономика және басқару» және «Құқық» бағыттары бойынша білім беру бағдарламалары келесі талаптарға жауап беруі тиіс: білім беру бағдарламасының басшылығы білім алушылардың мамандану саласындағы ең өзекті және қазіргі заманғы қағаз (газеттер, статистикалық мәліметтердің жинақтары, оқулықтар) және электронды тасымалдағыштардағы мәліметтерге (статистика, жаңалықтар, ғылыми нәтижелер) қолжетімділігін қамтамасыз етуі тиіс				
74	«Әлеуметтік ғылымдар, экономика және бизнес» және «Құқық» бағыттары бойынша білім беру бағдарламасы сонымен қатар келесі талаптарға жауап беруі тиіс:				

74.1	білім беру бағдарламасының мақсаттары мен нәтижелері білім алушылардың еңбек нарығында сұранысқа ие нақты дағдыларды иеленуіне бағытталуы тиіс				
74.2	білім беру бағдарламасының басшылығы бағдарлама түлектерінде аталған дағдылар бар екенін және осы дағдылар нарықта шынымен сұранысқа ие екенін көрсетуі тиіс				
74.3	білім беру бағдарламасы білім алушылардың өндірістік тәжірибеден, кәсіпорындарда оқытудан өту, шұғылданушы маманның шебер-класстары мен дәрістеріне қатысу және т.б. сияқты теориялық білімді практикалық тәжірибеде қолдануға бағытталған пәндер мен іс-шаралардың елеулі санын өз құрамына қосуы тиіс				

Жаратылыс және техникалық ғылымдар

75	«Металлургия және машина жасау», «Байланыс, телекоммуникациялар мен ақпараттық технологиялар», «Өндіріс, монтаж, пайдалану және жөндеу (сала бойынша)» және т.б. сияқты техникалық бағыттары бойынша білім беру бағдарламалары келесі талаптарға жауап беруі тиіс:				
75.1	білім алушыларды мамандану саласындағы өзекті мәселелермен және кәсіби ортамен таныстыру мақсатында, сонымен қатар теориялық дайындық негізінде дағдыларды меңгеру үшін білім беру бағдарламасы жалпы мамандық бойынша және бейінді пәндер бойынша дағдылар мен практикалық тәжірибе алуға бағытталған пәндер мен іс-шараларды өз құрамына қосуы тиіс, соның ішінде:				
75.1.1	мамандану саласындағы кәсіпорындарға саяхат (зауыттар, шеберханалар, зерттеу институттары, зертханалар және т.б.),				+
75.1.2	мамандану кәсіпорнында жеке сабақтар немесе толық пәндерді өткізу				+
75.1.3	мамандану саласындағы кәсіпорындар үшін өзекті тәжірибелік тапсырмаларды шешуге арналған тәжірибелік сабақтарды өткізу мақсатында шеберханаларды қолдану және т.б.				+
75.2	ББ-ға тартылған педагогикалық ұжымның құрамында ББ-ның мамандану саласындағы кәсіпорындарда жұмыс тәжірибесі бар іскерлер болуы тиіс				+

Өнер

76	«Әлеуметтік-мәдени қызмет және халықтық көркем шығармашылық (сала бойынша)», «Аспапта орындаушылық және музыкалық эстрада өнері (профилі бойынша)», «Кескіндеу, мүсіндеу және графика (түрлері бойынша)», «Музыка теориясы» және т.б. сияқты «Өнер және мәдениет» бағытындағы білім беретін бағдарламалар келесі талаптарға жауап беруі тиіс:				
76.1	ББ басшылығы бағдарламаның түлектерінде өнер саласында теориялық білімдердің және шығармашылық арқылы өзін-өзі көрсету дағдыларының, сондай-ақ жабыстыру, сызу, ән салу және т.б. бар болуын көрсетуі керек				
76.2	ББ басшылығы білім алушылардың өзін-өзі оқыту мен өзін-өзі дамыту дағдыларын, өнер саласындағы қызметке қабілеттілігін көрсетуі керек				

76.3	ББ аясында білім алушыларға жеке немесе шағын топтарда оқытылатын пәндер мен шаралардың барынша мүмкін санын қосу керек (мысалы, мамандану саласында еңбегі сіңірген қайраткерлердің шебер-класстарын өткізу)				
76.4	ББ басшылығы білім алушыларға өздерінің шығармашылық дағдыларын көрсетуге мүмкіншілік туғызатын шаралардың барынша мүмкін санын ұйымдастыруы керек, мысалы, концерттер мен көрмелер				
76.5	ББ мамандыққа тән түрлі қызметтердің шығармашылық тәжірибесін байытуға мүмкіндік беруі керек				
76.6	білім алушыларды мамандану саласындағы өзекті мәселелермен және кәсіби ортамен таныстыру мақсатында, сонымен қатар теориялық дайындық негізінде дағдыларды меңгеру үшін ББ жалпы мамандық бойынша және бейінді пәндер бойынша дағдылар мен практикалық тәжірибе алуға бағытталған пәндер мен іс-шараларды өз құрамына қосуы тиіс, соның ішінде:				
76.6.1	мамандану саласындағы кәсіпорындарға саяхат (мұражайлар, театрлар, конструкторлық бюролар және т.б.)				
76.6.2	мамандану кәсіпорнында жеке сабақтар немесе толық пәндерді өткізу				
76.6.3	мамандану саласындағы кәсіпорындар үшін өзекті тәжірибелік тапсырмаларды шешуге арналған семинарлар өткізу және т.б.				
76.7	ББ аясында білім алушылардың шығармашылық емтихан жұмыстарын алқалы бағалау тетігінің бар болуы маңызды фактор болып табылады				
ҚОРЫТЫНДЫ		0	5	0	
БАРЛЫҒЫ		15	68	4	